

Základní škola a mateřská škola Čížkovice, okres Litoměřice, příspěvková organizace Benešova 236, 411 12 Čížkovice	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Vypracoval:	Mgr. Bc. Martina Pochobradská Týlová
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2023
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2023
Číslo jednací:	ZSMSCIZ 287/2023

1. Obecná ustanovení

1.1. Na základě ustanovení §30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydává ředitelka školy jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

2. Poslání školní družiny

2.1. Školní družina se ve své činnosti řídí zejména zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky nebo účastníky a jejich zákonné zástupce i ve dnech pracovního volna.

3. Podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve školském zařízení

Na žáky a zákonné zástupce se vztahuje školní řád, který podrobně upravuje práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců. Vnitřní řád školní družiny upravuje práva a povinnosti žáků a zákonných zástupců vzhledem ke specifickým podmínkám zájmového vzdělávání.

3.1. Žáci mají právo

- 3.1.1. na vzdělání a na účast při všech činnostech a aktivitách školní družiny, na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
- 3.1.2. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, - na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí,
- 3.1.3. na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, - na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek,
- 3.1.4. být seznámeni se všemi předpisy se vztahem k jejich pobytu a činnosti ve školní družině.

3.2. Žáci jsou povinni

- 3.2.1. řádně docházet do školní družiny dle údajů uvedených na zápisním lístku,
- 3.2.2. chovat se slušně a v souladu s pravidly slušného chování k dospělým i jiným žákům školy,

- 3.2.3. dodržovat školní řád, řád školní družiny, řád školní jídelny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
  - 3.2.4. plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy, školním řádem, řádem školní družiny a řádem školní jídelny,
  - 3.2.5. hlásit každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, bez zbytečného odkladu.
- 3.3. **Zákonní zástupci žáka mají právo**
    - 3.3.1. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání svého dítěte,
    - 3.3.2. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání svého dítěte,
    - 3.3.3. přihlásit své dítě k docházce do družiny a určit docházku dítěte do školní družiny v rámci provozní doby školní družiny dle svých potřeb.
  - 3.4. **Zákonní zástupci žáka mají povinnost**
    - 3.4.1. oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích,
    - 3.4.2. informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání žáka,
    - 3.4.3. respektovat provozní dobu družiny a zabezpečit vyzvednutí žáka z družiny do 16:00 hodin.
  - 3.5. Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
  - 3.6. Žák chodí vhodně oblečen s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.
  - 3.7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek). Žákům je zakázáno přinášet do areálu školy a na školní akce návykové látky a látky ohrožující zdraví.
  - 3.8. Žák nenesí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.
  - 3.9. Docházka zapsaných žáků do ŠD je povinná, nepřítomnost musí být do tří pracovních dnů řádně rodiči omluvena. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí vychovatelce písemně.
  - 3.10. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školní družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem.

4. Provoz a režim školní družiny

- 4.1. Vychovatelka ŠD zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům,
- 4.2. vyřizování námětů a stížností rozhoduje ředitelka školy,
- 4.3. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka,
- 4.4. Žáci se do ŠD přihlašují při zápisu v červnu, dodatečně při volné kapacitě na začátku školního roku. Žák se ze ŠD může odhlásit na základě písemného odhlášení podepsaného zákonným zástupcem.
- 4.5. Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů či zákonných zástupců žáka (zápisní lístek). Součástí přihlášky je písemné sdělení

- zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Tyto údaje jsou zaznamenány v Přehledu výchovně vzdělávací práce ŠD.
- 4.6. V docházkovém sešitě je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od Přehledu výchovně vzdělávací práce ŠD a písemných omluvenek.
  - 4.7. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisovém lístku, v Přehledu výchovně vzdělávací práce ŠD, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně. Bez splnění této podmínky nebude žák z družiny uvolněn.
  - 4.8. Vychovatelé podle potřeby udržují písemný a osobní styk se zákonnými zástupci. Pravidelná hodina není určena.
  - 4.9. Po projednání se zřizovatelem se činnost v době hlavních prázdnin přerušuje. Před prázdninami během školního roku jsou rodiče včas písemně předem vyzváni, zda budou mít o školní družinu zájem. V případě zájmu o navštěvování školní družiny 5 a více žáků v období prázdnin během školního roku je školní družina v provozu.
  - 4.10. Ve školní družině Základní školy a mateřské školy Čížkovice se žádné poplatky na činnost zařízení nevybírají.

5. Organizace činnosti

- 5.1. Školní družina je v provozu v pracovních dnech. Provozní doba ŠD probíhá ve dvou částech jako tzv. ranní a odpolední družina. Ranní družina je v provozu od 6:00 do 7:40 hod. Odpolední družina je v provozu od 11:40 do 16:00 hod.
- 5.2. Provoz končí v 16 hodin. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,
  - osobně odvádí dítě domů
  - na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
  - požádá o pomoc Policii ČR,
- 5.3. Zájmové vzdělávání se realizuje v průběhu školního roku mimo dobu hlavních prázdnin. V době svátků a řádných prázdnin, mimořádných prázdnin v průběhu školního roku nebo v době mimořádného volna v průběhu školního roku není provoz ŠD zajištěn.
- 5.4. Do školní družiny jsou žáci předáváni po skončení vyučování pod vedením učitele poslední vyučovací hodiny. Místo předání žáků do školní družiny je stanoveno vždy na začátku školního roku.
- 5.5. Činnost ŠD probíhá ve třídě ZŠ a v samostatné místnosti pro činnost ŠD. Ke své činnosti může družina využívat další prostory školy – tělocvičnu, mediální učebnu, v areálu školy pak školní hřiště. I zde se činnost řídí konkrétními pravidly a pokyny.
- 5.6. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 25 účastníků. Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
- 5.7. Ředitelka stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:
  - při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, max. 25 dětí,
  - při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob,
- 5.8. Pro odchody žáků ze školní družiny jsou stanoveny tyto doby:

- odchod po obědě (vzhledem ke skutečnému času oběda).
- Odchod ve 14:00 a pak každou další celou hodinu.

Odchody mimo tyto časy výrazně narušují plánovanou činnost družiny, a proto by měly být využívány jen ve výjimečných případech (zájmová činnost, lékař).

- 5.9. V ranní družině žák setrvává pod dohledem vychovatelky do 7:40. Z ranní družiny do učebny přechází žák samostatně. Pokud se žák do ranní družiny nedostaví, je považován za chybějícího, a škola za něj nenese odpovědnost.
- 5.10. Pokud žáci navštěvují kroužek organizovaný jiným subjektem než ŠD, jsou zákonní zástupci povinni tuto skutečnost předem sdělit vychovateli. Po celou dobu zájmové činnosti za žáka odpovídá zákonný zástupce prostřednictvím vedoucího zájmového útvaru, kterému žáka svěřil. Pokud žák přechází do zájmového útvaru bezprostředně po vyučování, aniž by mezi tím šel do družiny, přejímá za něj vychovatelka odpovědnost až ve chvíli, kdy se žák do družiny dostaví.
- 5.11. Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vychovatelky školní družiny. Ředitelka schvaluje týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity.
- 5.12. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost, zájmová činnost - je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru. Jedná se o kolektivní či individuální činnost rozvíjející osobnost žáka, umožňuje žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Aktivity vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič, zahrnuje také práci vlastních zájmových útvarů.

Spontánní, rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil, zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu a v odpolední tzv. koncové družině. Převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Vychovatelka při těchto činnostech nejen zajišťuje bezpečnost žáků, ale také navozuje a podněcuje některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Chápeme je nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek, (rekreační činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Příprava na vyučování - zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů ((pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), ale zahrnujeme do ní i zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), tematické vycházky s ověřováním a upevňováním školních poznatků, exkurze, práci s počítačem a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.

Příležitostné akce – zahrnují všechny mimořádné akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby. Jsou to například besídky, slavnosti, exkurze, besedy, projektové dny.

- 5.13. Činnosti družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.

- 5.14. Rodiče a další návštěvníci do učeben ŠD z bezpečnostních a hygienických důvodů nevstupují.
- 5.15. ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD, může být poskytována za úplatu.
- 5.16. ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.
- 5.17. Rozsah denního provozu projednává ředitelka se zřizovatelem.
6. BOZP - Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
- 6.1. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (tělocvična, mediální učebna), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.
- 6.2. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování dovoleno zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou.
- 6.3. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci ihned ohlásí.
- 6.4. Vychovatelka školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, o poučení provedou písemný záznam do třídní knihy. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
7. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů
- 7.1. ztráty věcí hlásí žáci neprodleně vychovatelce ŠD,
- 7.2. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Pokud byl vznik škody umožněn nedostatečným dozorem nad žákem, na náhradu škody od rodičů není právní nárok. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- 7.3. Žáci školy a zaměstnanci školy odkládají osobní majetek pouze na místa k tomu určená.
- 7.4. Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí.
8. Pravidla hodnocení žáků
- 8.1. Žák bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.
- 8.2. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.
- 8.3. Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny pro žáky.
- 8.4. Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základní škole, t.j. udělování napomenutí, důtky třídního učitele, důtky ředitele školy, klasifikace sníženou známkou z chování na vysvědčení.
- 8.5. Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky z družiny vyloučen. Ředitelka může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud

tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. U ŠD základních škol a samostatných ŠD zřizovaných obcí nemá tento akt povahu správního řízení (ředitelka nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání rodičů).

9. Dokumentace

9.1. V družině se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých dětí (zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce),
- b) třídní kniha jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí,
- c) celoroční plán činnosti.
- d) Vnitřní řád školní družiny

10. Závěrečná ustanovení

- 10.1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je ředitelem školy pověřena vychovatelka školní družiny.
- 10.2. Školní řád platí do odvolání.
- 10.3. Vnitřní řád školní družiny je zveřejněn na webových stránkách školy, v prostoru ŠD.
- 10.4. Vnitřní řád školní družiny je závazný pro všechny děti, jejich zákonné zástupce a všechny zaměstnance školy.
- 10.5. Zrušuje se předchozí znění tohoto vnitřní řádu školní družiny.
- 10.6. Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2023

V Čížkovicích dne 1. 9. 2023

Mgr. Bc. Martina Pochobradská Týlová
ředitelka školy